

Załącznik
Do Uchwały Nr IV/16/18
Rady Gminy Iłowo-Osada
z dnia 28 grudnia 2018 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2019-2023**

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	3
II.	Podstawa prawna Programu	4
III.	Podstawy teoretyczne	4
IV.	Przemoc w rodzinie – dane statystyczne	7
	4.1. Dane demograficzne	7
	4.2. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	9
	4.3. Przestępczość	12
	4.4. Przemoc w rodzinie	13
	4.5. Przemoc w szkole	16
	4.6. Podsumowanie badań	26
V.	Cele Programu	27
VI.	Adresaci Programu	29
VII.	Realizatorzy Programu	29
VIII.	Spodziewane efekty	29
IX.	Monitoring Programu	30
X.	Źródła finansowania Programu	30
XI.	Podsumowanie	30

I. Wprowadzenie

Przemoc w rodzinie, szkole, czy na ulicy to obecnie powszechne zjawiska w naszym społeczeństwie. Sprzyja temu brak autorytetów, osłabienie więzi rodzinnych, rozczarowanie spowodowane niedostatkiem oraz pozostawianie dzieci i młodzieży z ich własnymi problemami. Dodatkowo agresywne wzorce rozpowszechniają media, które zamiast potępiać negatywne postępowanie, często je propagują.

Specyficzną formą przemocy jest przemoc w rodzinie. Zazwyczaj ofiarami przemocy są kobiety i dzieci, jak również osoby starsze. Statystyki odnoszące się do przemocy domowej nie są jednak precyzyjne i nie oddają wielkości problemu, który często jest nieujawniany przez członków rodziny.

Przemoc w rodzinie jest jedną z najbardziej okrutnych form krzywdzenia człowieka. Osoba najbliższa, której ufamy, z którą łączy nas bliska relacja – więź, która ma stanowić dla nas źródło wsparcia staje się tą, która niszczy nie tylko fizycznie, ale i psychicznie. Konsekwencje psychologiczne przemocy domowej są olbrzymie, nierzadko mają charakter pokoleniowy. W wyniku doznanej krzywdy cierpi nie tylko okaleczone ciało czy psychika, ale o konsekwencjach mówimy również w wymiarze ekonomicznym.

Ofiary przemocy w rodzinie charakteryzują się niską samooceną, poczuciem bezsilności i bezradności, odczuwaniem ciągłego niepokoju oraz są bardziej podatne na depresje i choroby związane ze stresem. Dzieci, które są świadkami przemocy lub, nad którymi dochodzi do znęcania, są nieodwracalnie skrzywdzone, a skutki mogą się objawić dopiero w życiu dorosłym.

Ognisko domowe powinno cechować się bezpieczeństwem i wzajemnym szacunkiem, tam kształtuje się osobowość oraz system wartości, dlatego też zadaniem państwa jest objęcie wsparciem ofiar przemocy, jak również podjęcie bezwzględnych działań wobec sprawców, aby przemoc nie powtarzała się.

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 pkt 2 ww. ustawy na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie opracowany został na lata 2015-2018 a jego głównym celem jest dążenie do ograniczenia skali i skutków przemocy domowej na terenie Gminy Łłowo-Osada.

W Programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy. Cele i zadania Programu, a także źródła jego finansowania zostały sformułowane na poziomie ogólnym, umożliwiającym ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatne do aktualnych potrzeb lokalnych.

Zadaniem realizatorów Programu jest tworzenie i propagowanie rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz dostarczenie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, a także motywowanie społeczności lokalnej do podejmowania dalszych działań na rzecz ofiar przemocy.

Zakładając, że niniejszy Program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, wówczas przyczyni się on do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy a tym samym poprawy kondycji rodzin zamieszkałych na terenie gminy Łłowo-Osada.

II. Podstawa prawna Programu

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1930 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.,
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U.2017.682 z późn. zm.),
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245),
8. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

III. Podstawy teoretyczne

Dom rodzinny, spostrzegamy jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia i poniżenia, lęku i rozpacz. Do niedawna niewiele o tym mówiono i pisano, z wyjątkiem koszmarnych opowieści o "rodzinach z marginesu", stanowiących w świadomości społecznej znikomy ułamek populacji.

Od kilkunastu lat w Polsce coraz częściej posługujemy się terminem "przemoc w rodzinie" lub nieco łagodniejszym "przemoc domowa". W większości zaawansowanych cywilizacyjnie krajów zachodnich pojęcia te wprowadzono do życia publicznego kilkanaście lat wcześniej (domestic violence, family violence).

W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania jej ofiarom angażuje się wielu profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie bowiem, środowisko rodzinne jest i powinno być skutecznie chronione przed ingerencjami zewnętrznymi. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zarówno wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozważności w trakcie interwencji.

Często przejawy przemocy domowej są spektakularne i nie mamy żadnych wątpliwości w jej rozpoznawaniu. Potrzebne jest jednak określenie praktycznych kryteriów wskazujących na obecność przemocy w bardziej złożonych przypadkach.

Według roboczej definicji, przyjmowanej przez polskich specjalistów, przemoc domowa to:

- **działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym,**
- **z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy,**
- **godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie (fizyczne czy psychiczne),**
- **powodujące u nich szkody lub cierpienie.**

W przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, moralnej, psychologicznej i społecznej.

Perspektywa prawna pokazuje zapisy kodeksowe oraz obowiązki instytucji związanych z wymiarem sprawiedliwości, które w różnych krajach, a także i w Polsce, precyzują zadania i wyzwania, które stoją przed współczesnymi społeczeństwami. Wiemy jednak, że przemoc rodzinna, a szczególnie przemoc wobec dzieci, z trudem się odnajduje w labiryntach pałacu sprawiedliwości. Z punktu widzenia prawa

przemoc w rodzinie to przestępstwo, którego odmiany określone są w różnych kodeksach i które POWINNY BYĆ karane. Najczęściej stosowany artykuł 207 kodeksu karnego dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny i przewiduje karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat.

Perspektywa moralna odwołuje się do ludzkiego sumienia i do ludzkiej wrażliwości. Perspektywa moralna pokazuje, że dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego, które jest złem moralnym. Sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych ludzi. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymywać sprawców i motywować świadków do pomagania. Wiemy jednak, że sumienie podatne jest na złudzenia i nikt nie chce czuć się złoczyńcą w stosunku do swoich dzieci. W żadnej innej sprawie ludzie nie przejawiają takiej pomysłowości jak w dostarczaniu dobrych argumentów i racjonalnych uzasadnień dla złej praktyki wobec dzieci. Zawsze można znaleźć powód, dla którego dziecko zostanie ukarane, skrzyzczane, odsunięte czy nawet poniżone – dla jego własnego dobra. Dlatego perspektywa moralna słabo strzeże dzieci przed własnymi rodzicami

Perspektywa psychologiczna spojrzenia na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność ofiary, odstania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między sprawcą i ofiarą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu ofiarom w wyzwaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód jakie poczyniła w ich życiu. Pokazuje cierpienie dzieci i złożoność interakcji w rodzinie, pokazuje, że tam jest nie tylko wiele tajemnic, ale takich problemów, z którymi trudno się uporać. Ta perspektywa pokazuje również to że oprócz interwencji powstrzymywania przemocy, trzeba także osobom skrzywdzonym dostarczyć pomocy psychologicznej, czasem psychoterapii, a czasem tylko zwyczajnego wsparcia dzięki, któremu rany będą się zablizniać.

Perspektywa społeczno-kulturowa pokazuje czynniki zawarte w obyczajach i postawach, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Z tej perspektywy możemy zobaczyć jak w pewnych okolicznościach świadomość faktów dotyczących np. krzywdzenia dzieci lub maltretowania kobiet uruchamia znaczące siły społeczne protestujące przeciw przemocy. Dzięki tej perspektywie mamy nadzieję, że nie tylko wymiar sprawiedliwości, ale ludzie tworzący, rodzinne, sąsiedzkie, lokalne społeczności będą mogli użyć swojej mocy żeby przemocy było mniej. W przeciwdziałanie przemocy mogą angażować się znaczące siły społeczne i wywierać wpływ na stan spraw publicznych. Przykładem tego jest rozwój ruchu feministycznego w USA i w innych krajach, który z pomagania bitym kobietom uczynił potężne narzędzie walki także o inne prawa kobiet.

Zjawisko przemocy w rodzinie jest jednym z poważniejszych zaburzeń życia społecznego. Niesie ze sobą dotkliwe konsekwencje dla osób pozostających w jego zasięgu – ofiar, sprawców a także świadków. Przemoc w rodzinie należy postrzegać jako zjawisko złożone, które ma swoje źródła w różnych aspektach życia.

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [Nowakowska, 2008, s. 21].

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw [Sasał, 2005, s. 16–19].

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie, gdzie poszczególne formy najczęściej występują w połączeniu z innymi:

1. fizyczna – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji. To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media.
2. psychiczna – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;
3. ekonomiczna/materialna – uniemożliwianie podjęcie pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;
4. seksualna – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt);
5. zaniedbanie – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Sytuację przemocy w rodzinie często opisuje się także w innych kategoriach nazywanych przemocą „gorącą” lub „chłodną”.

U podstaw gorącej przemocy znajdujemy furję czyli dynamiczne i naładowane gniewem zjawisko pęknięcia tamy emocjonalnej, uruchamiające agresywne zachowanie. Furia jest wybuchem skumulowanych i niemożliwych do powstrzymania uczuć złości lub wściekłości. Jest to nie tylko groźne, ale również fascynujące i wstydlive doznanie. Niektórzy uważają, że doświadczenie furii uruchamiającej akt przemocy miewa charakter ekstatyczny i że sprawcy "upajają się" stanem zmienionej świadomości, który temu towarzyszy. Furia najczęściej rozładowuje się w aktach bezpośredniej agresji fizycznej i psychicznej. Towarzyszy jej pragnienie wywołania cierpienia i spowodowania jakichś szkód. Gorącą przemoc mogą powodować negatywne i intensywne przeżycia związane z frustracją, z zablokowaniem jakichś dążeń, z niespełnianiem pragnień i oczekiwań. Pojawia się agresywna reakcja na stres, która nie zostaje powstrzymana i kieruje się przeciw członkowi rodziny. Istotnym czynnikiem bywa przekonanie sprawcy o niezdolności ofiary do obrony i poczucie własnej bezkarności. Słabość ofiary wynika z przewagi fizycznej sprawcy lub okoliczności, w których sprawca uzyskuje władzę psychiczną. Towarzyszy mu wtedy poczucie, że "może sobie na wiele pozwolić".

Przemoc chłodna wydaje się znacznie spokojniejsza, choć czasem jest to spokój pozorny, skrywający silne emocje, ale skutecznie tłumione i kontrolowane. Polega na realizowaniu przez sprawcę specyficznego scenariusza zapisanego w jego umyśle, a czasem również w obyczajach i środowiskowej kulturze. Człowiek realizujący taki scenariusz przemocy, zmierzając do jakiegoś celu jest gotowy do wtargnięcia na wewnętrzne terytorium psychiczne swego dziecka lub współmałżonka. Znajduje dla tego usprawiedliwienie nawet wtedy, gdy jest świadomy cierpienia, które spowodował. Przemoc taka jest narzędziem oddziaływania zmierzającego nieraz do wzniosłych celów, które uzasadniają bolesne dla bliskiej osoby środki.

Cykle przemocy:

1. Faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. Faza ostrej przemocy – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych,
3. Faza miodowego miesiąca – to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej.

Po okresie miodowego miesiąca cykl się powtarza.

IV. Przemoc w rodzinie – dane statystyczne

Jednoznaczne określenie skali przemocy w rodzinie jest trudne, bowiem dane zgromadzone przez instytucje i podmioty, które w swojej działalności mają bezpośredni lub pośredni kontakt z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie (organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej, ośrodki terapii uzależnień, ośrodki pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży, placówki opiekuńczo -wychowawcze, placówki wsparcia dziennego, placówki ochrony zdrowia, poradnie zdrowia psychicznego, wydziały edukacji i podległe placówki oświatowe, sądy, policja) stosują różne formy typologii i klasyfikacji danych. Poniżej przedstawiono zestawienia analizowanych obszarów i wnioski, które uwzględniono w konstruowaniu zadań nowego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2023 w naszej Gminie.

Dane dotyczące problemów uzależnień i przemocy w gminie Iłowo-Osada opracowane zostały na podstawie przeprowadzonej Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Iłowo-Osada w pierwszej połowie 2018 r.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Iłowo-Osada wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy
- 2) dzieci i młodzież szkolna
- 3) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Dane pochodzące z badań ankietowych uzupełniono o dane od podmiotów współpracujących przy realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym:

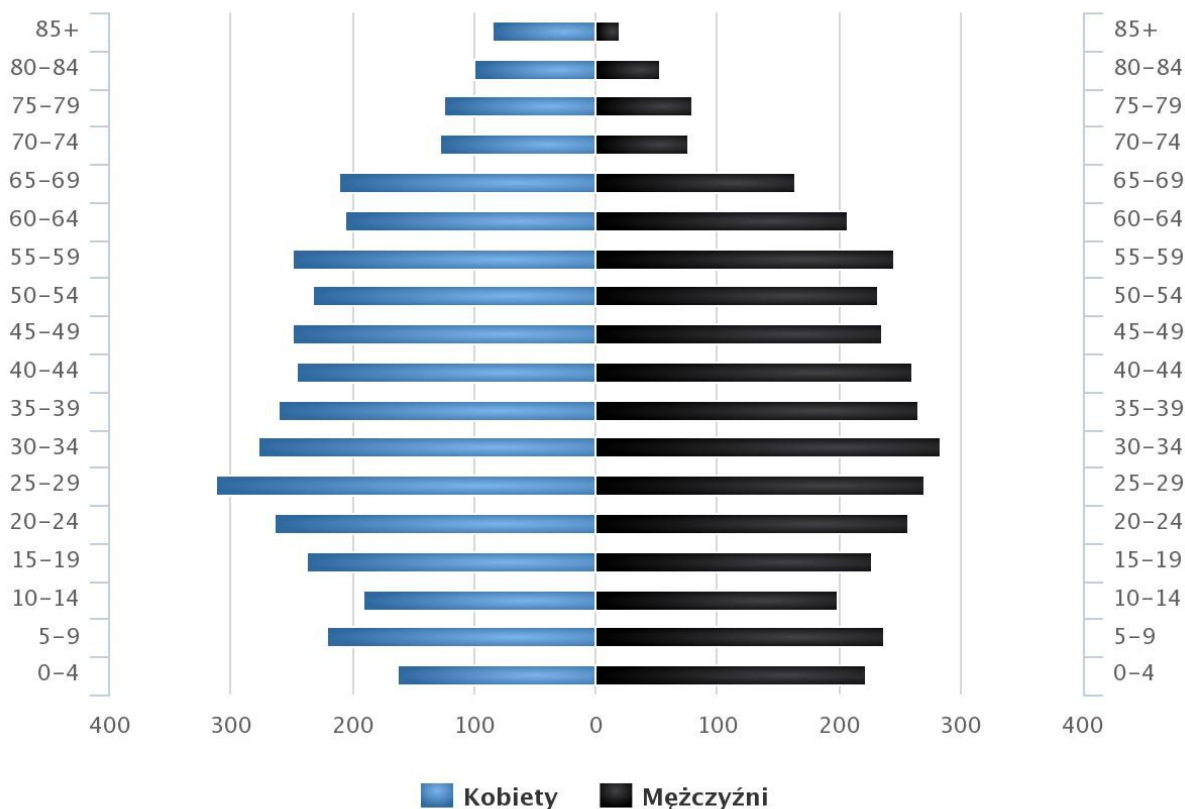
- **NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie.**
- **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadle.**
- **Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iłowie-Osadle.**
- **Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Iłowie-Osadle.**

4.1. DANE DEMOGRAFICZNE

Gminy Iłowo-Osada ma 7 293 mieszkańców, z czego 51,5% stanowią kobiety, a 48,5% mężczyźni. W latach 2002-2016 liczba mieszkańców zmalała o 2,9%. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,5 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Piramida wieku mieszkańców gminy Łowo-Osada, 2016

(Źródło: GUS)

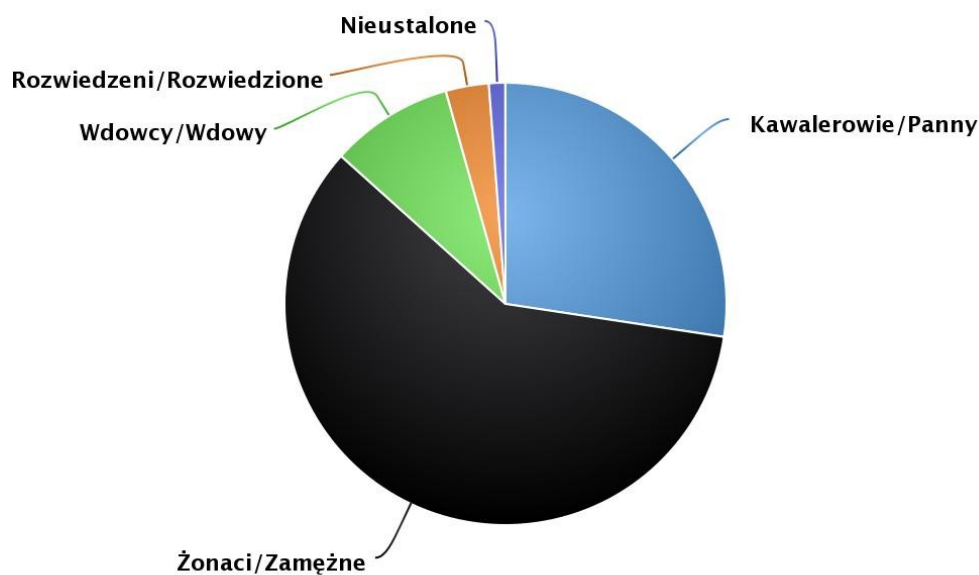
www.polskawliczbach.pl

Mieszkańcy gminy Łowo-Osada zawarli w 2016 roku 28 małżeństw, co odpowiada 3,8 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców.

27,4% mieszkańców gminy Łowo-Osada jest stanu wolnego, 59,2% żyje w małżeństwie, 3,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,0% to wdowy/wdowcy.

Stan cywilny (Ludność w wieku 15+ lat) – Gmina Łowo- Osada

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

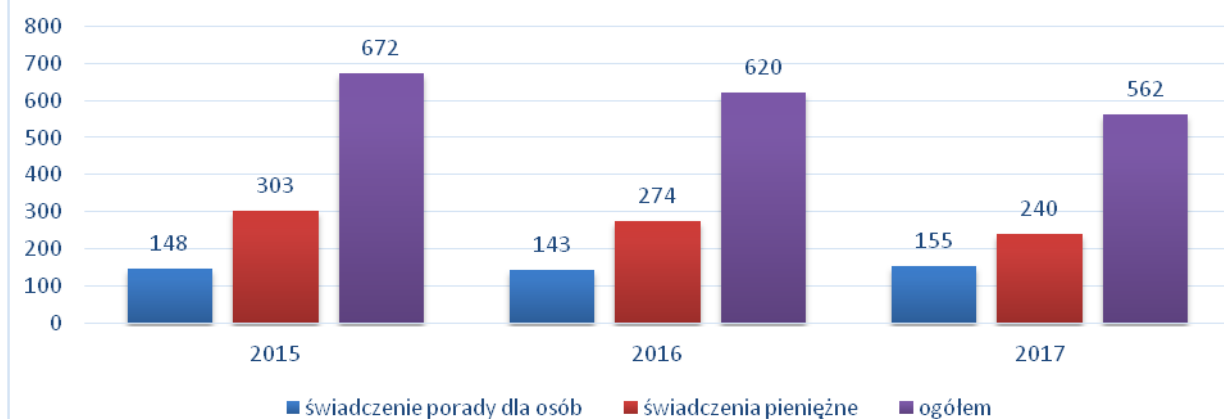

www.polskawliczbach.pl

4.2. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

<i>Pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej</i>				
	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Liczba rodzin ogółem	371	358	409	302
Rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	22	38	36	31

Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS

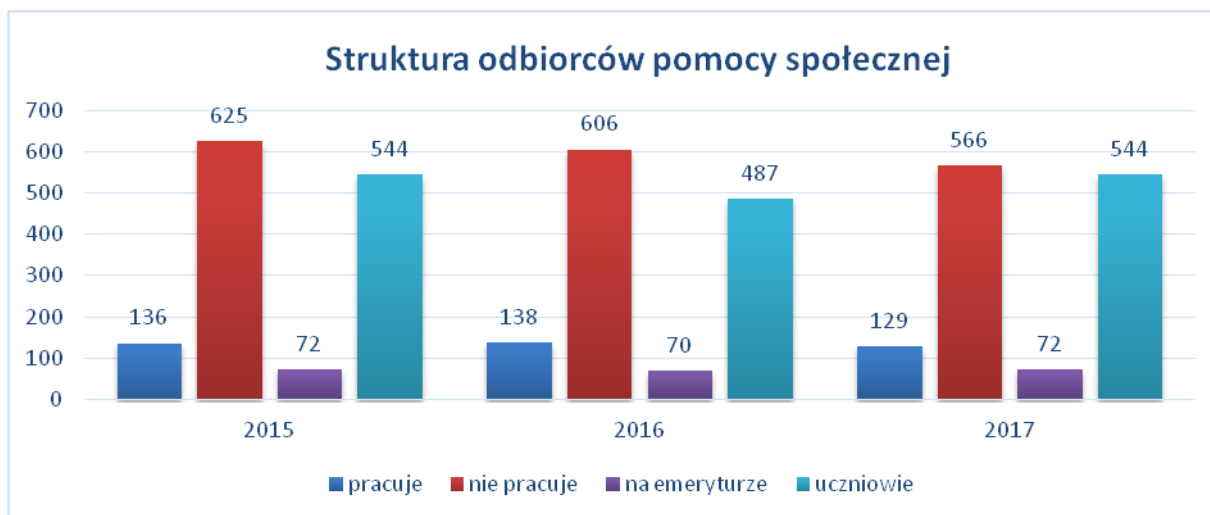

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie

Powody przyznania pomocy	2015 rok		2016 rok		2017 rok		2018 rok – stan na 07.12.2018	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	151	528	170	514	174	525	129	401
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	51	289	57	315	58	323	47	259
Sieroctwo	0	0	1	6	1	5	1	4
Bezrobocie	248	824	240	776	214	668	188	556
Bezdomność	2	2	2	2	2	2	0	0
Niepełnosprawność	89	257	92	273	86	242	74	185
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	1	2	0	0	0	0	2	11
Alkoholizm	22	54	34	66	34	74	31	65
Narkomania	0	0	4	4	2	2	3	3
Długotrwała lub ciężka choroba	96	232	111	268	127	319	124	297
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	129	558	116	500	89	328	70	289
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6	7	7	7	4	4	2	2

Źródło: Opracowanie własne GOPS

Z tabeli powyżej wynika, że wzrasta liczba rodzin a tym samym osób w rodzinie, którym udzielana jest pomoc ze względu na nadużywanie alkoholu. Należy zaznaczyć, że problem nadużywania alkoholu rzadko występuje jako pojedyncza przyczyna, najczęściej rodziny objęte pomocą są wieloproblemowe, a na problemy składają się: bezrobocie, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Rodzinom tym udzielono pomocy w postaci zasiłków okresowych, celowych, pomocy w naturze oraz pomocy w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

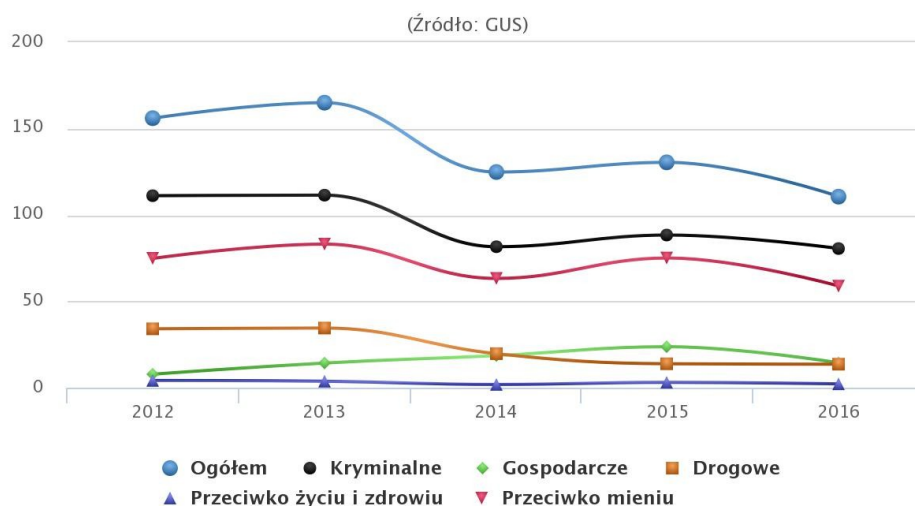
4.3. PRZESTĘPCZOŚĆ

W 2016 roku w **gminie Iłowo-Osada** stwierdzono szacunkowo 111 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 15,17 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Iłowo-Osada wynosi 70,20% i jest nieznacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa warmińsko-mazurskiego oraz nieznacznie większy od wskaźnika dla całej Polski.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Iłowo-Osada najczęściej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 11,05 (wykrywalność 64%) oraz przeciwko mieniu - 8,06 (wykrywalność 50%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 1,86 (100%), o charakterze gospodarczym - 1,97 (74%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,30 (90%).

Przestępstwa stwierdzone (oszacowanie) w gminie Iłowo-Osada w latach 2012 - 2016

www.polskawliczbach.pl

4.4. PRZEMOC W RODZINIE

Procedura Niebieskiej Karty

Liczba wszczętych procedur Niebieska Karta

Instytucja wszczynająca procedurę	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego			
	2015	2016	2017	2018 – stan na dzień 11.12.2018
Razem	31	43	46	36
Policja	29	39	43	35
GOPS	1	4	1	0
Oświata	0	0	2	1
Służba zdrowia	1	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Iłowie-Osadzie

Jak wynika z powyżej tabeli liczba wszczętej procedury Niebieska Karta w ostatnich lata wzrastała, jednak w ostatnim roku spadła o blisko 24%. Spadek wynikać może z wnikliwej analizy sytuacji rodziny podczas podejmowanych interwencji przez funkcjonariuszy policji.

PRZEKONANIA DOTYCZĄCE WYCHOWANIA DZIECI

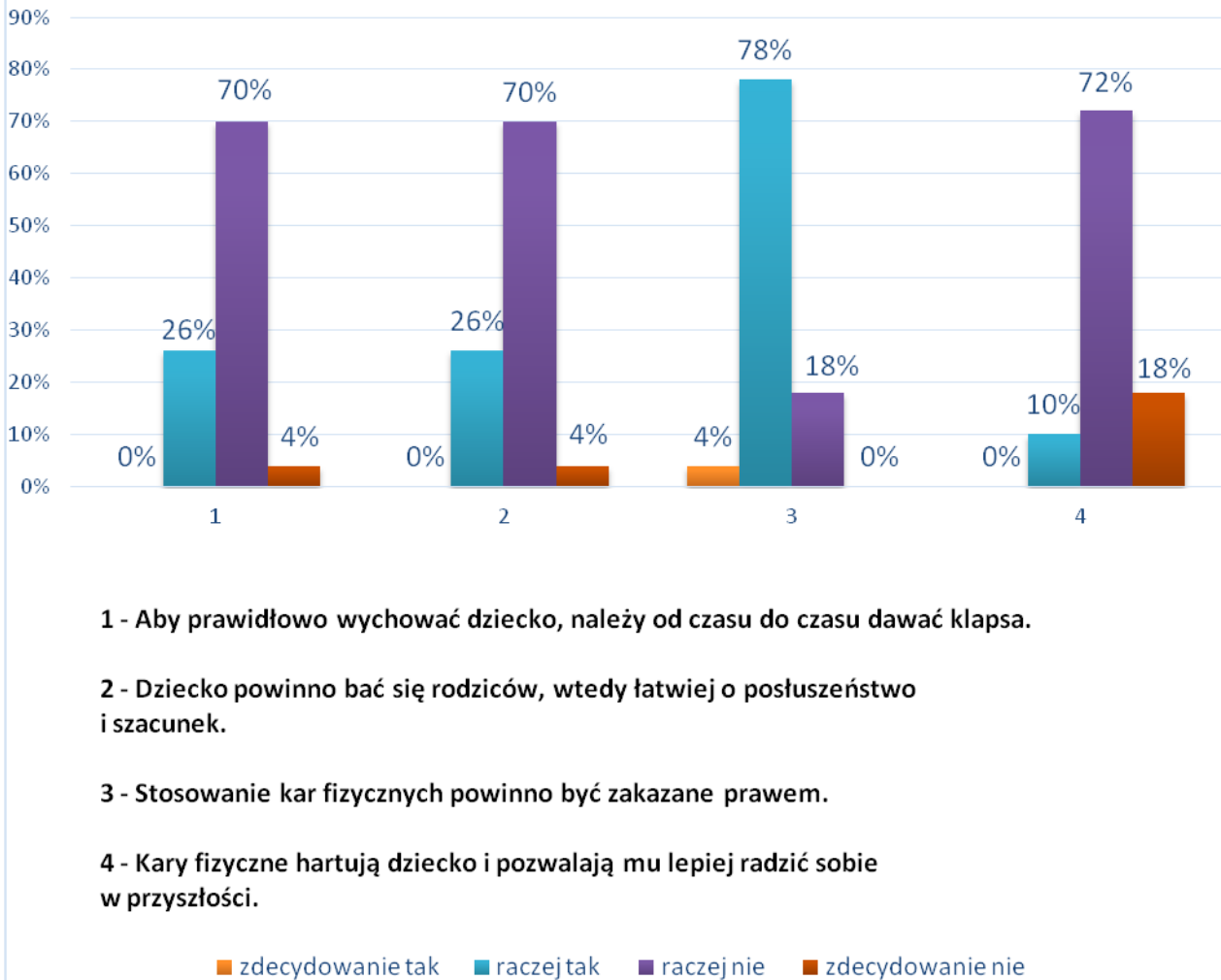
Respondenci otrzymali propozycje czterech stwierdzeń dotyczących wychowania dzieci, z którymi mogli się zgodzić bądź też nie.

Stwierdzenie „**Aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa**” w większości spotkało się z odrzuceniem przez respondentów – **łącznie 74% mieszkańców nie zgadza się z takim stwierdzeniem**. Jednocześnie **18% badanych raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że kary fizyczne powinny być zakazane prawem**.

Kolejne twierdzenie: „Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” spotkało się z negacją **74%** respondentów. Dodatkowo, łącznie **90%** badanych zdecydowanie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że stosowanie kar fizycznych hartuje dziecko i pozwala im sobie lepiej radzić w przyszłości. Pozwala to przyjąć, że rodzice preferują karanie, które nie godzi w godność dziecka i nie narusza jego fizyczności.

Powyższe wartości pozwalają sądzić, że badani przejawiają postawy wychowawcze, które właściwe są dla konstruktywnego i pozytywnego podejścia do dziecka oraz opieki nad nim.

Przekonania dotyczące wychowania

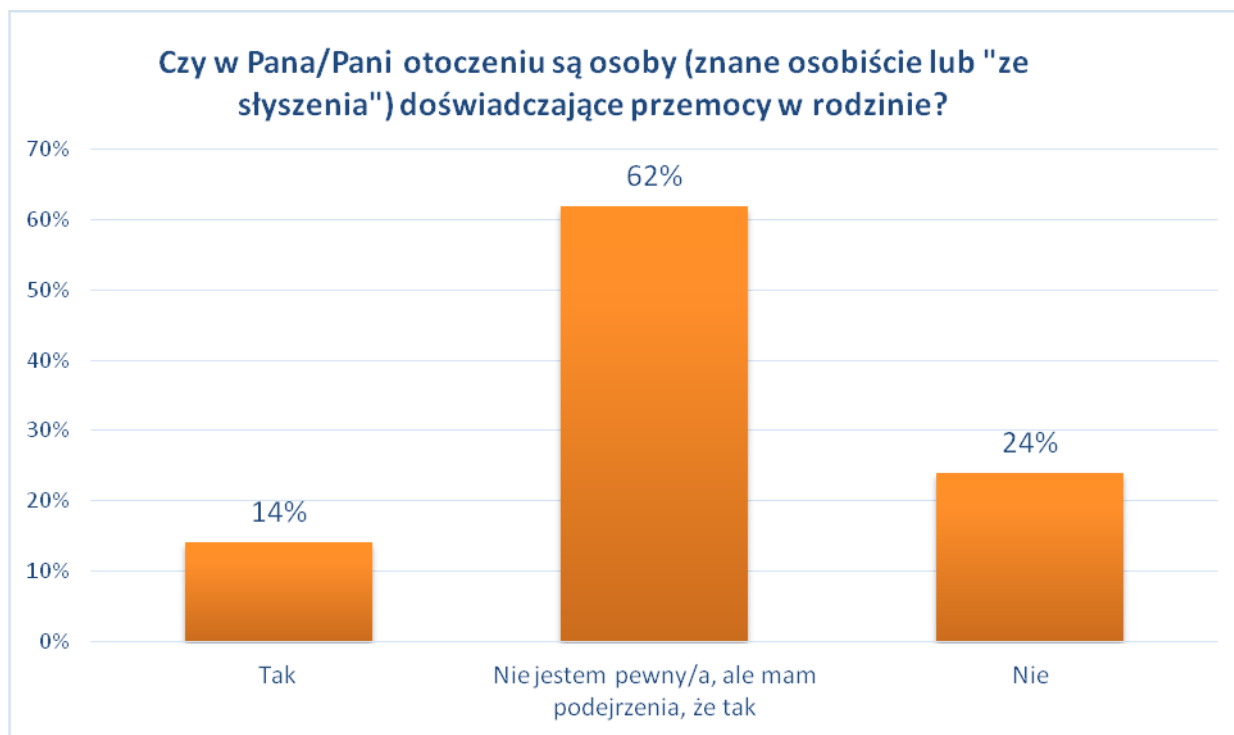

Polacy deklarują, że najczęściej doświadczali agresji w domu (9%) bądź na ulicy poza najbliższą okolicą (9%). Podobna liczba osób (8%) padła ofiarą przemocy nieopodal miejsca zamieszkania. Co dwudziesty ankietowany (5%) został zaatakowany w restauracji, kawiarni lub na dyskotecę, czterech na stu (4%) spotkało się z przemocą w pracy lub szkole, a trzech na stu (3%) w środkach komunikacji¹.

Powyższe wyniki są zbliżone do danych sprzed 3 lat, kiedy CBOS realizował podobne badania. Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności, o czym świadczą wyniki cytowane wyżej. Jest to zjawisko niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając. Z tego względu zbadaliśmy rozpowszechnienie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania o bycie ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie.

Wyniki badań są niepokojące, ponieważ 14% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie a 62% podejrzewa, że tak się dzieje.

¹ CBOS, *Komunikat z badań: Przemoc i konflikty w domu*, Warszawa, czerwiec 2012.

Wśród badanych mieszkańców tylko **28% badanych wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie.**

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity.

Łącznie 100% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że leczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy w rodzinie.

W społeczeństwie jest obecne przekonanie, że przemoc zdarza się tylko w domach w tzw. „marginesu społecznego” – łącznie 66% mieszkańców gminy Iłowo-Osada jest skłonny myśleć schematycznie o przemocy w rodzinie.

98% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

Poniższe wartości wskazują na generalnie wysoką wiedzę na temat specyfiki przemocy wśród części badanych mieszkańców. **Poniższe wartości dotyczą łącznych odpowiedzi: *zgodzam się i zdecydowanie się zgodzam*:**

- „Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać” – 6%;
- „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary” – 8%;
- „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” – 2%.

<i>Twierdzenie</i>	<i>Zdecydowanie prawdziwe</i>	<i>Raczej prawdziwe</i>	<i>Raczej nieprawdziwe</i>	<i>Zdecydowanie nieprawdziwe</i>
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	28%	72%	0%	0%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.	24%	42%	32%	2%
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	28%	70%	2%	0%
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	0%	6%	68%	26%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	0%	8%	62%	30%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	0%	2%	58%	40%

4.5. PRZEMOC W SZKOLE

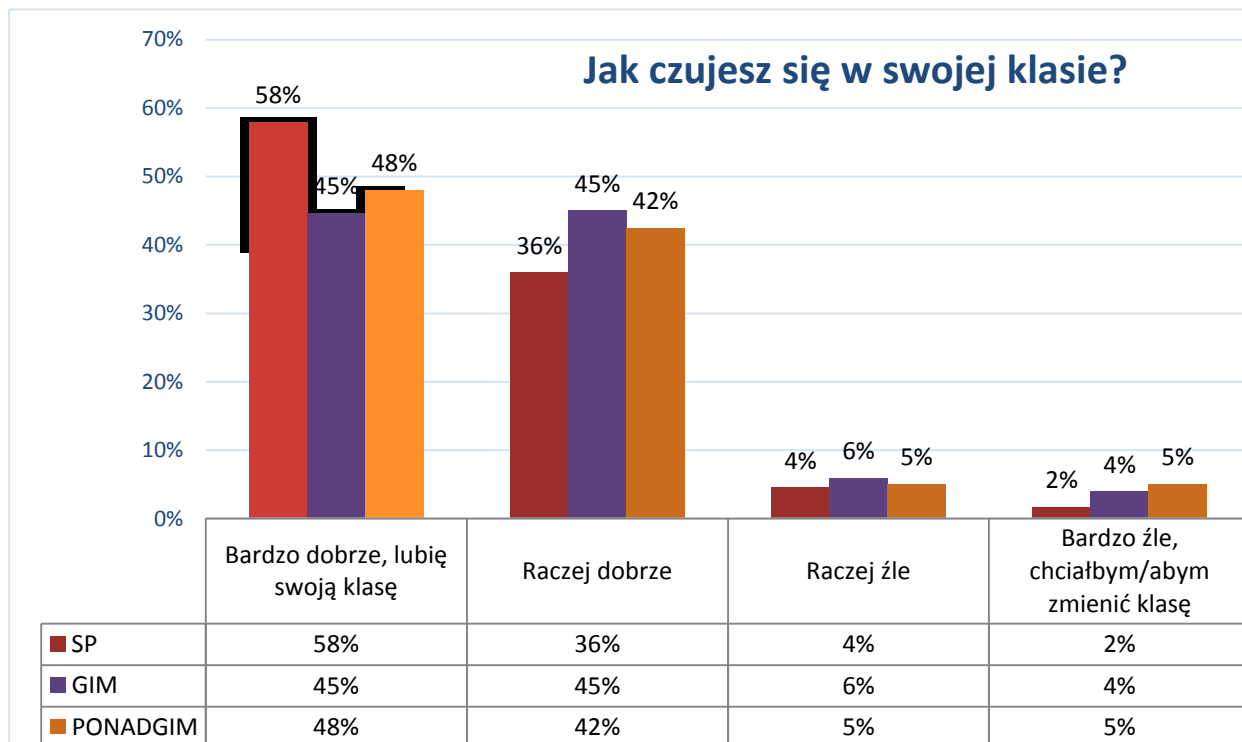
CHARAKTERYSTYKA GRUPY BADANEJ

W badaniu wzięli uczniowie szkół podstawowych, klas gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych.

<i>Liczebność grup badanych</i>	
Szkoły Podstawowe (SP)	245
Klasy gimnazjalne (GIM)	203
Szkoły ponadgimnazjalne (PONADGIM)	99
ŁĄCZNIE	547

Uczniowie odpowiedzieli na kilka ogólnych pytań związanych z uczęszczaniem do szkoły. Uzyskane odpowiedzi pozwalają na przedstawienie szkolnego środowiska w kontekście kwestii, które mogą mieć pozytywny lub negatywny wpływ na częstość występowania niepożądanych zjawisk i zachowań wśród dzieci oraz młodzieży.

W pierwszej kolejności uczniowie zostali zapytani o to, jak czują się w swojej klasie. Wyniki są zadowalające: najlepiej w klasie czują się uczniowie szkół podstawowych (łącznie 96%²). Takiego samego zdania jest **90% uczniów GIM (klas gimnazjalnych)** i **aż 90% uczniów PONADGIM (klas ponadgimnazjalnych)**. Nie należy jednak bagatelizować faktu, że 2% uczniów SP (szkół podstawowych), 4% uczniów GIM i 5% najstarszych uczniów przeciwne określa swoje odczucia – do tego stopnia, że chciałoby zmienić klasę.

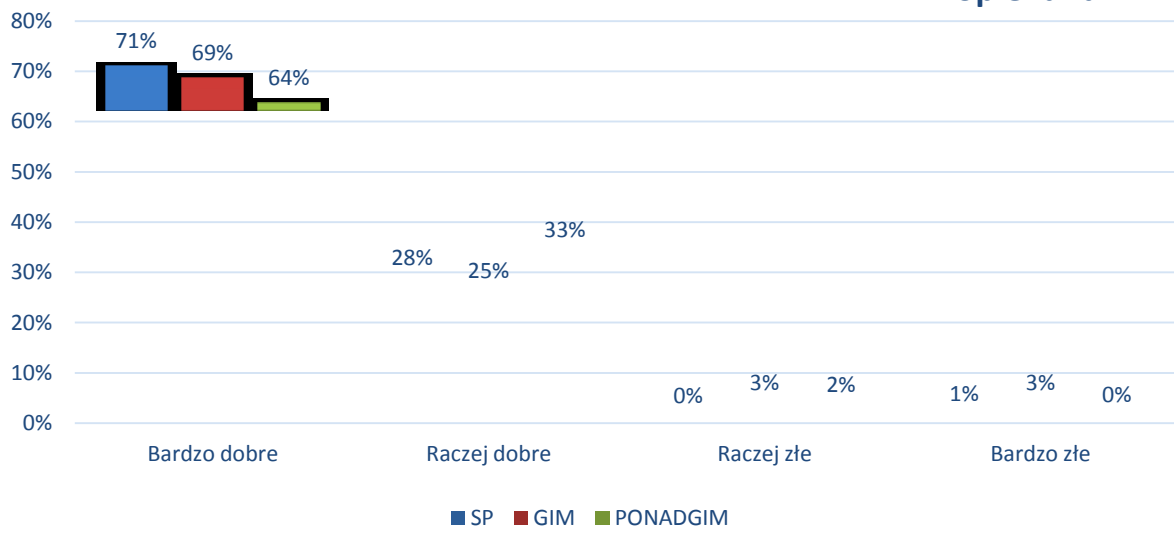

Czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży są niewątpliwie dobre relacje z osobami dorosłymi, którzy stanowią dla nich oparcie i źródło wiedzy. **Uczniowie gminy Iłowo-Osada deklarują w większości bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami (SP – 99%; GIM – 98%; PONADGIM – 94%).** Należy zauważyć, że rozkład wyników, wbrew oczekiwaniom, nie zmienia się wraz z wiekiem – uczniowie klas gimnazjalnych oceniają związki z rodzicami lub opiekunami, podobnie jak uczniowie szkół podstawowych, jako mocne i zażyłe.

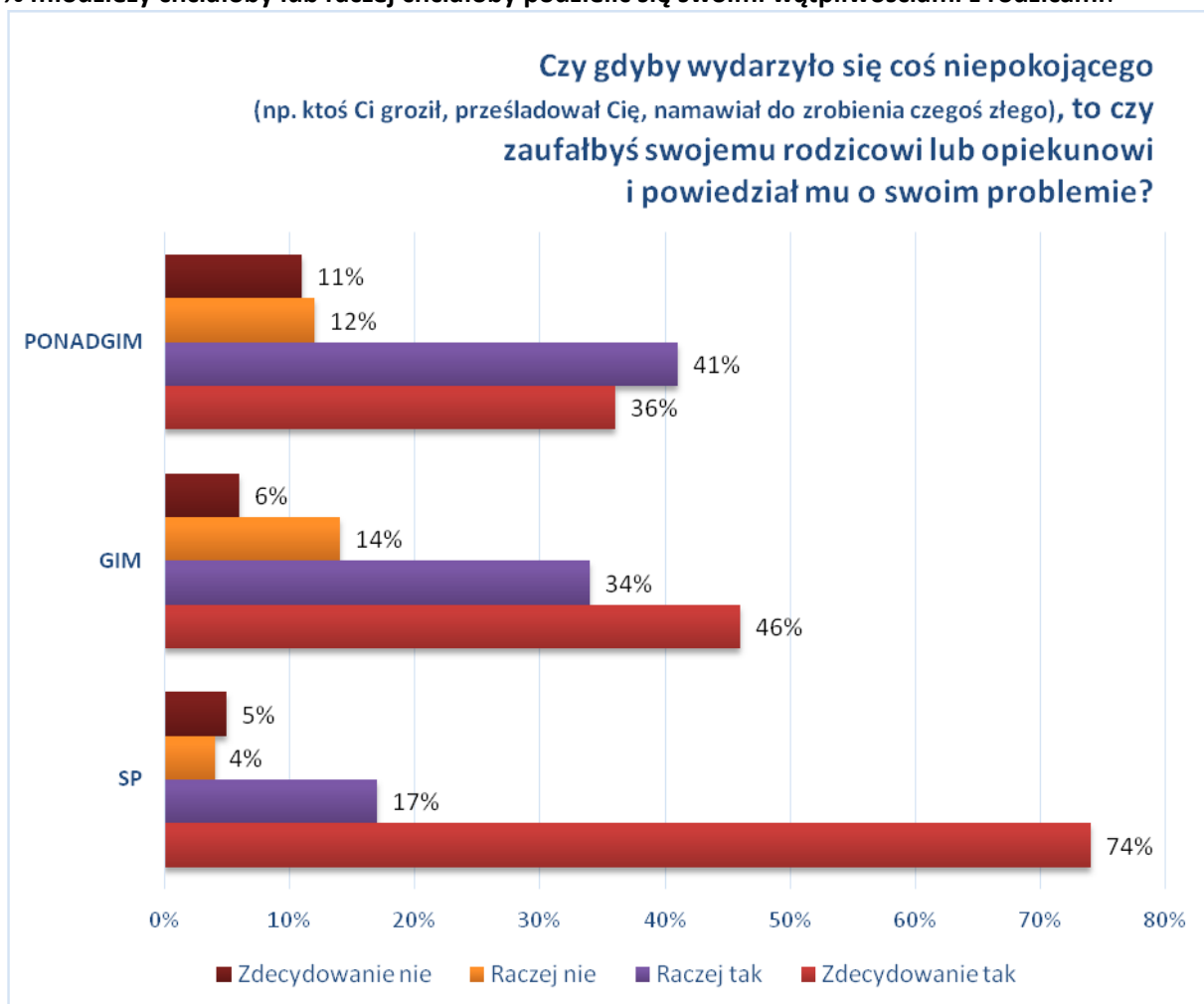
Dobre relacje z rodzicami uczniów to niewątpliwie zasób chroniący, który może zostać wykorzystany w planowaniu oddziaływań profilaktycznych poprzez tworzenie sojuszu rodzic – nauczyciel w przeciwdziałaniu uzależnieniom m.in. poprzez uzupełniającą się edukację dotyczącą zagrożeń, a także kształtowanie konstruktywnych postaw i budowanie sieci wsparcia.

² Zsumowane wyniki odpowiedzi: *bardzo dobrze, lubię swoją klasę* i *raczej dobrze*.

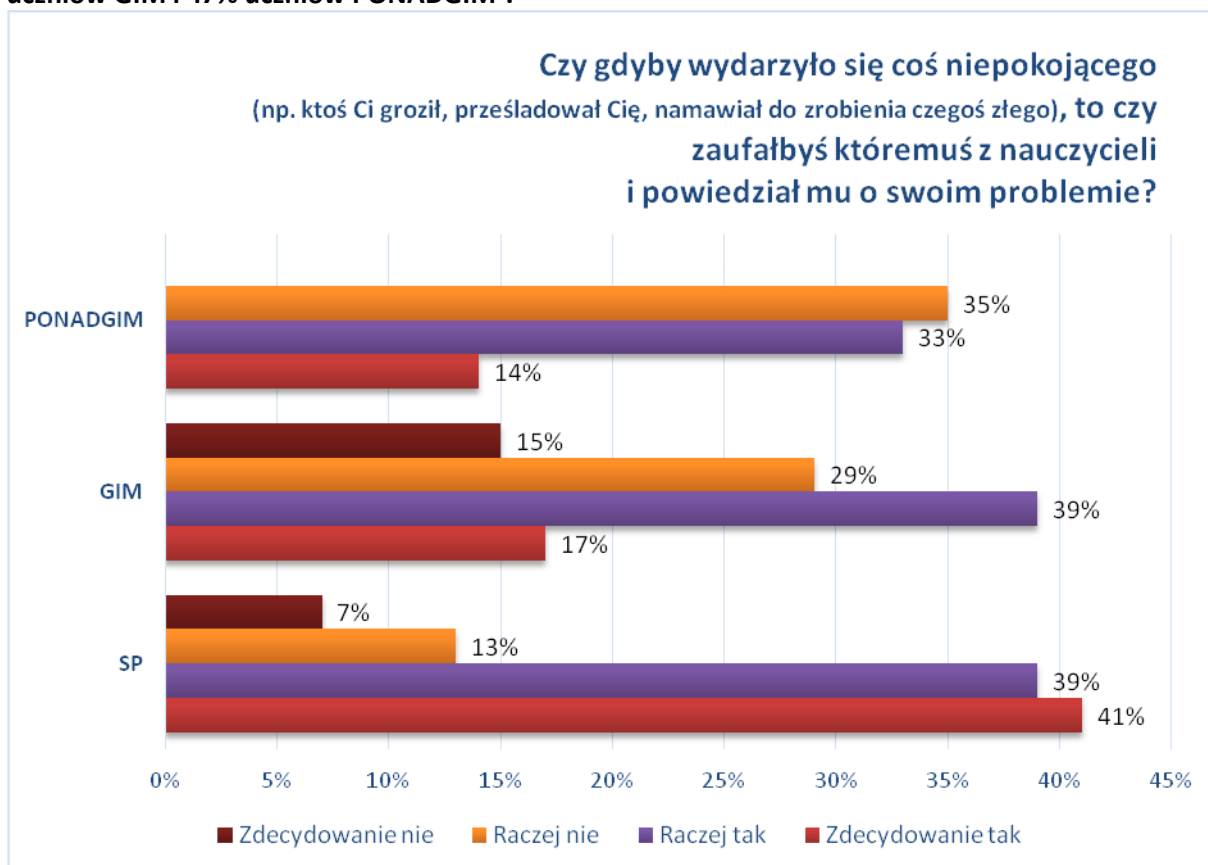
Ocena relacji z rodzicami lub opiekunami

Równie obiecujące są wyniki dotyczące poziomu zaufania do rodzica/opiekuna w wypadku przeżywania poważnego problemu. **Łącznie 99% uczniów szkoły podstawowej, 80% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 77% młodzieży chciałoby lub raczej chciałoby podzielić się swoimi wątpliwościami z rodzicami.**

Następnie zadaliśmy uczniom podobne pytanie, z tym, że tym razem grupą dorosłych, co do których uczniowie mieli się ustosunkować w kontekście **odczuwanego poziomu zaufania**, byli **nauczyciele**. Wraz z wiekiem uczniów on spada. Dzieci i młodzież gminy Łłowo-Osada rzadziej po poradę czy pomoc zgłosiliby się do nauczyciela niż do rodzica. Nadal jednak wyniki uzyskane w tej kwestii można uznać za zróżnicowane: **łącznie odpowiednio 80% uczniów szkół podstawowych obdarzyłoby zaufaniem pedagogów oraz 56% uczniów GIM i 47% uczniów PONADGIM**³.

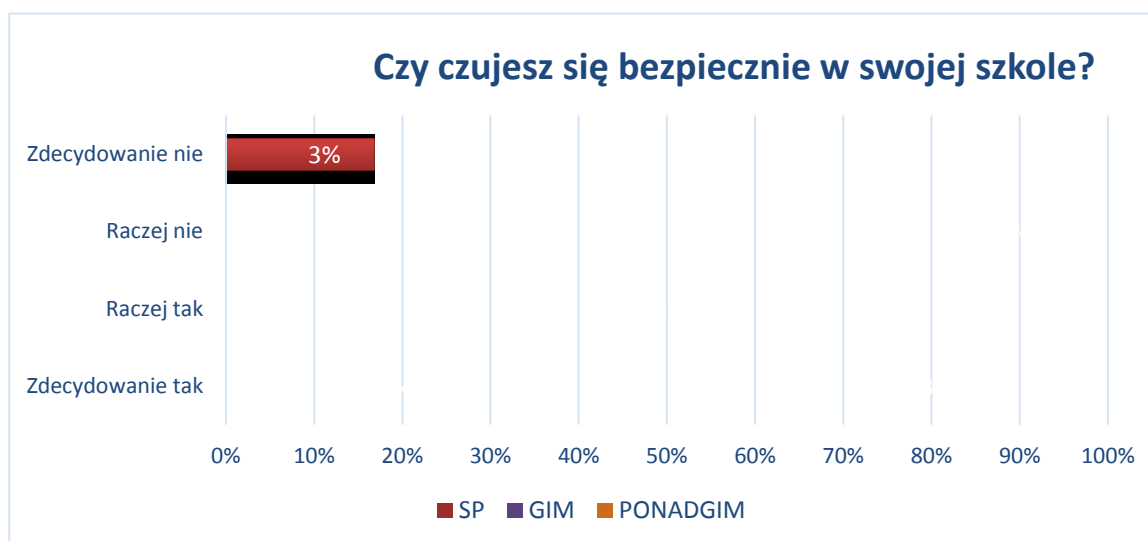
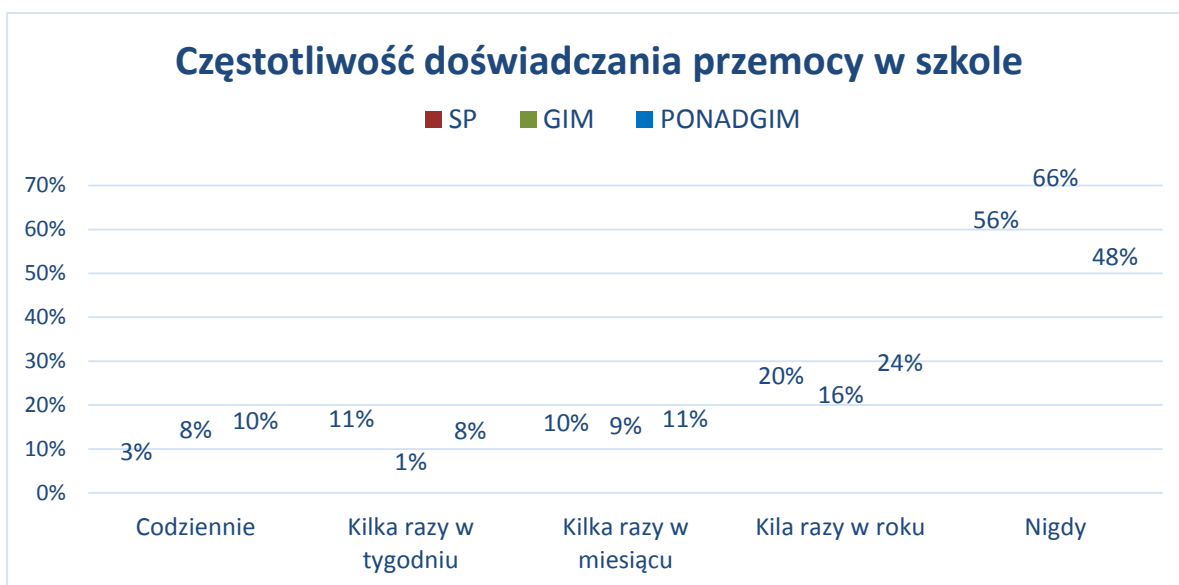

³ Suma odpowiedzi *zdecydowanie tak* i *raczej tak*.

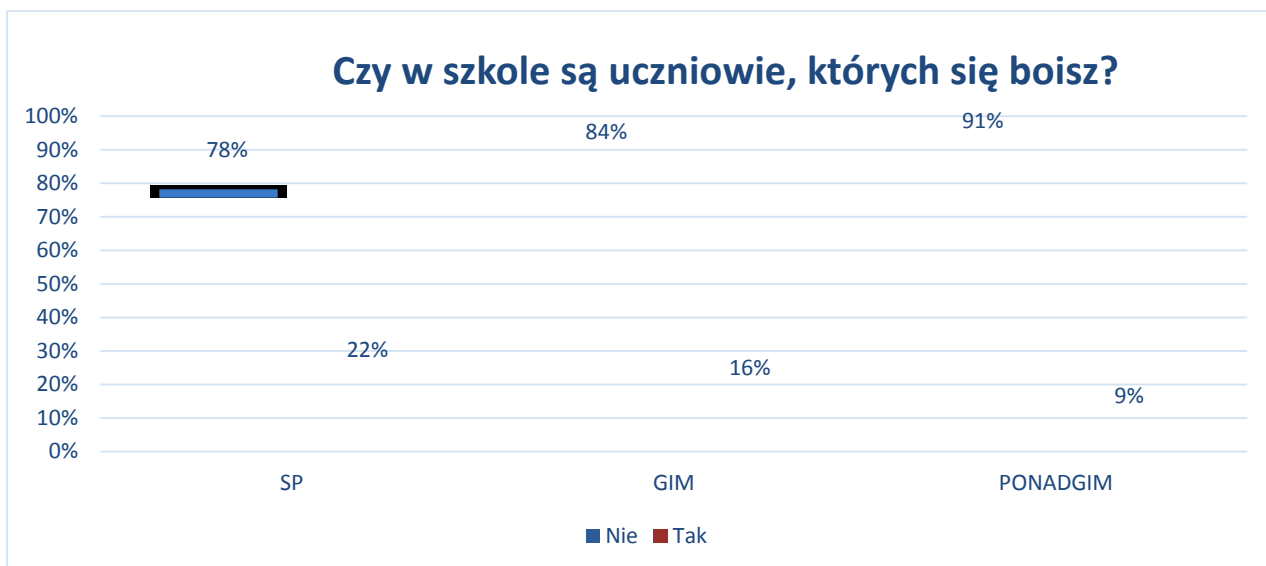
Zjawisko przemocy w środowisku młodych ludzi staje się problemem coraz bardziej aktualnym i wymagającym podjęcia odpowiednich rozwiązań. Agresja ujawniająca się w szkole często ma swoje źródła w przemocy domowej, kiedy rodzice uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców reagowania i podejmowania kontaktów z innymi ludźmi. Przeprowadzone ankiety w gminie Łowo-Osada pozwalają przyjrzeć się dokładniej nasileniu zjawiska agresji w środowisku szkolnym.

W ankiecie wytłumaczyliśmy uczniom, że przemoc może mieć formę fizyczną (np. bicie, popychanie) lub psychiczną (np.: przezywanie, straszenie, wykluczanie z grupy). Zapytaliśmy ich, jak często doświadczają jakichkolwiek form przemocy.

Ponad połowa uczniów szkoły podstawowej (56%) oraz 66% gimnazjalistów i 48% najstarszych uczniów deklaruje, że nie są ofiarami przemocy szkolnej. Część uczniów przyznaje, że codziennie (SP – 3%; GIM – 8%; PONADGIM. – 10%), kilka razy w roku (SP – 20%; GIM – 16%; PONADGIM – 24%) doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej).

W następnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o wskazanie czy są w szkole uczniowie, których się obawiają. Można przyjąć, że uczniowie szkoły podstawowej zasadniczo czują się bezpiecznie w szkole, ponieważ 79% z nich wskazało, że na jej terenie nie ma innych uczniów, których muszą się obawiać. Podobny stan deklarują uczniowie gimnazjum (89%) i szkół ponadgimnazjalnych (87%).

Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że w szkołach obecny jest zwyczaj „chrztu” młodszych uczniów – przynajmniej to 5% uczniów SP i 22% uczniów GIM i 39% najstarszych uczniów.

Na podstawie powyższych danych można uznać zjawisko tzw. chrztu, jako zauważalny problem. Stanowią one wskaźnik jego obecności w przestrzeni szkoły. Wobec czego powinny one skłonić do zapoczątkowania lub rozwijania w szkołach działań z zakresu zapobiegania agresji i przemocy oraz rozwiązywania konfliktów. Preferowane byłyby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych.

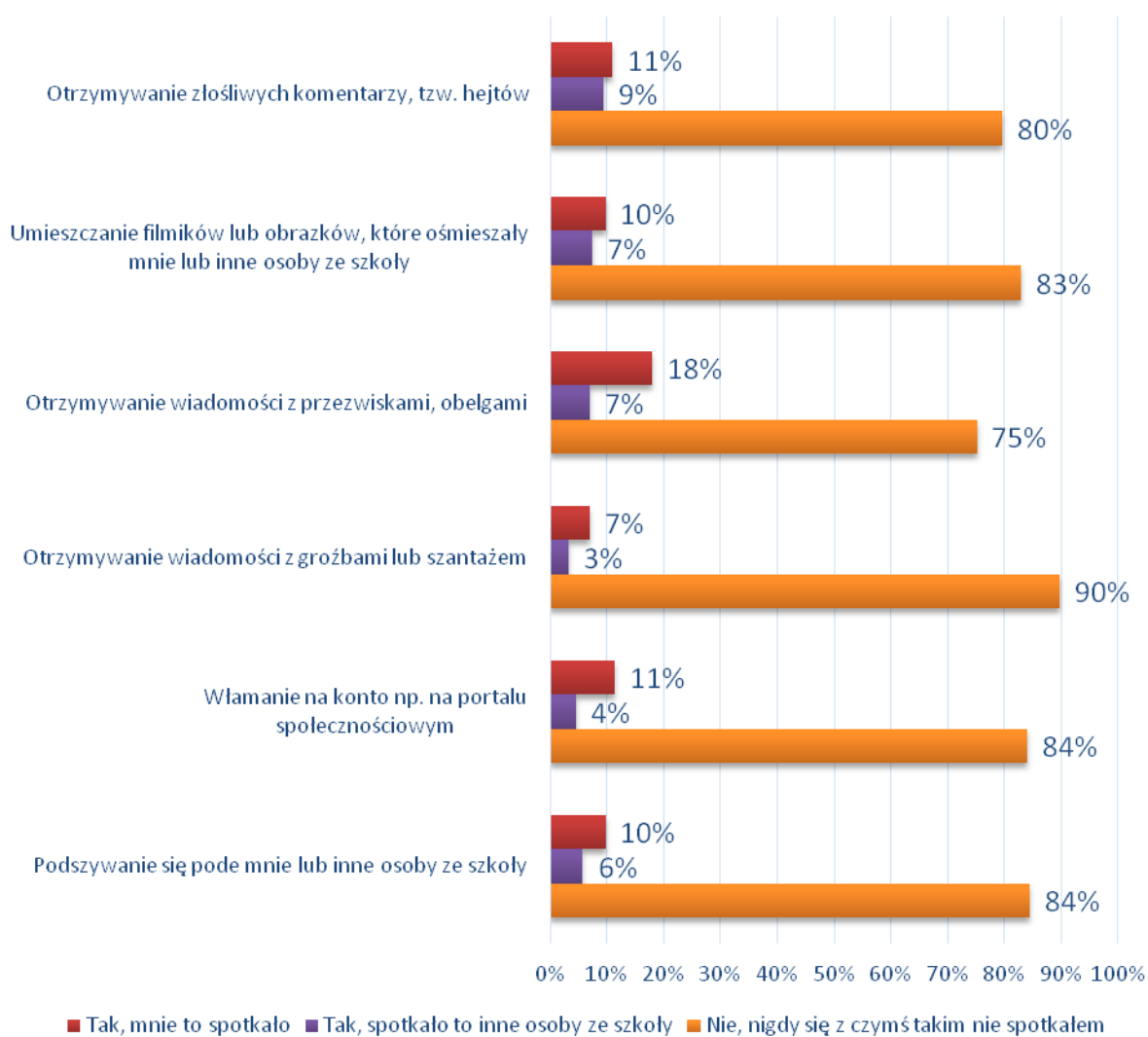
Internet jako nieocenione narzędzie komunikacji, edukacji oraz rozrywki jest atrakcyjnym medium. Należy jednak pamiętać, że korzystanie z Internetu może wiązać się z występowaniem licznych zagrożeń: przestępstw internetowych, cyberbullyingu, stalkingu, sekstingu, szantażu, podszywania się, hatingu. W badaniu postanowiliśmy sprawdzić doświadczenia związane z cyberprzemocą. Wyniki badań wskazują, że uczniom w gminie Łowo-Osada nie są obce wymienione poniżej doświadczenia.

11% uczniów szkoły podstawowej, 34% uczniów klas gimnazjalnych i 24% uczniów szkół ponadgimnazjalnych doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Polega ono na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę. Komentarze takie są widoczne publicznie w serwisach społecznościowych i często występują w formie zmasowanej – jeden negatywny komentarz powoduje falę kolejnych. Dla dorastającej młodzieży doświadczenie hatingu może być niezwykle traumatyczne. Okres dojrzewania jest czasem, gdy środowisko rówieśnicze stanowi najmocniejszy punkt odniesienia. Odrzucenie, a wręcz nienawiść ze strony innych młodych osób może stanowić zagrożenie dla poczucia własnej wartości i rozwijającej się tożsamości.

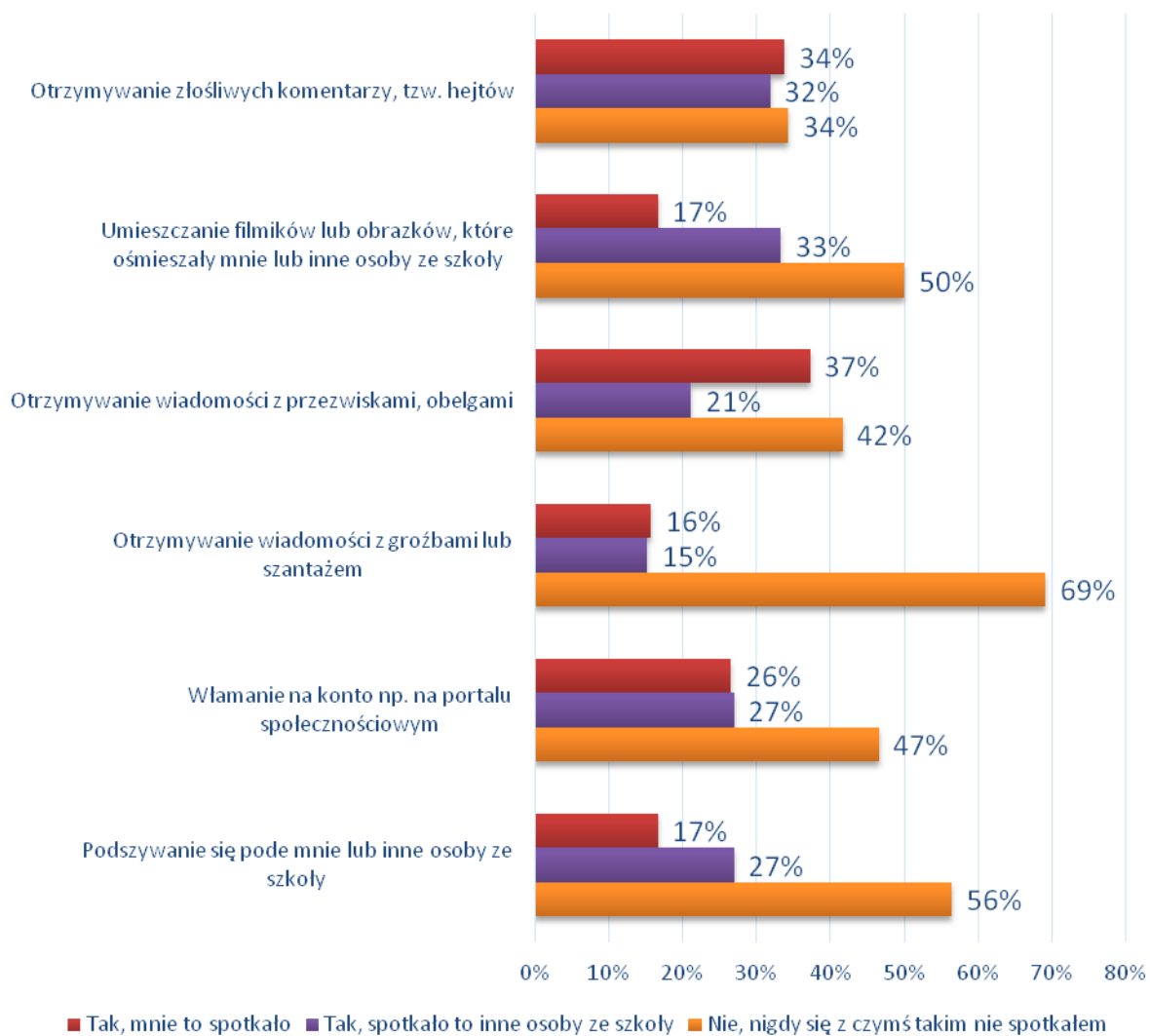
Uczniowie dość często padali też ofiarami włamania na konto (SP – 11%; GIM – 26%; PONADGIM – 22%).

Wskazuje to na konieczność szerokiej edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych.

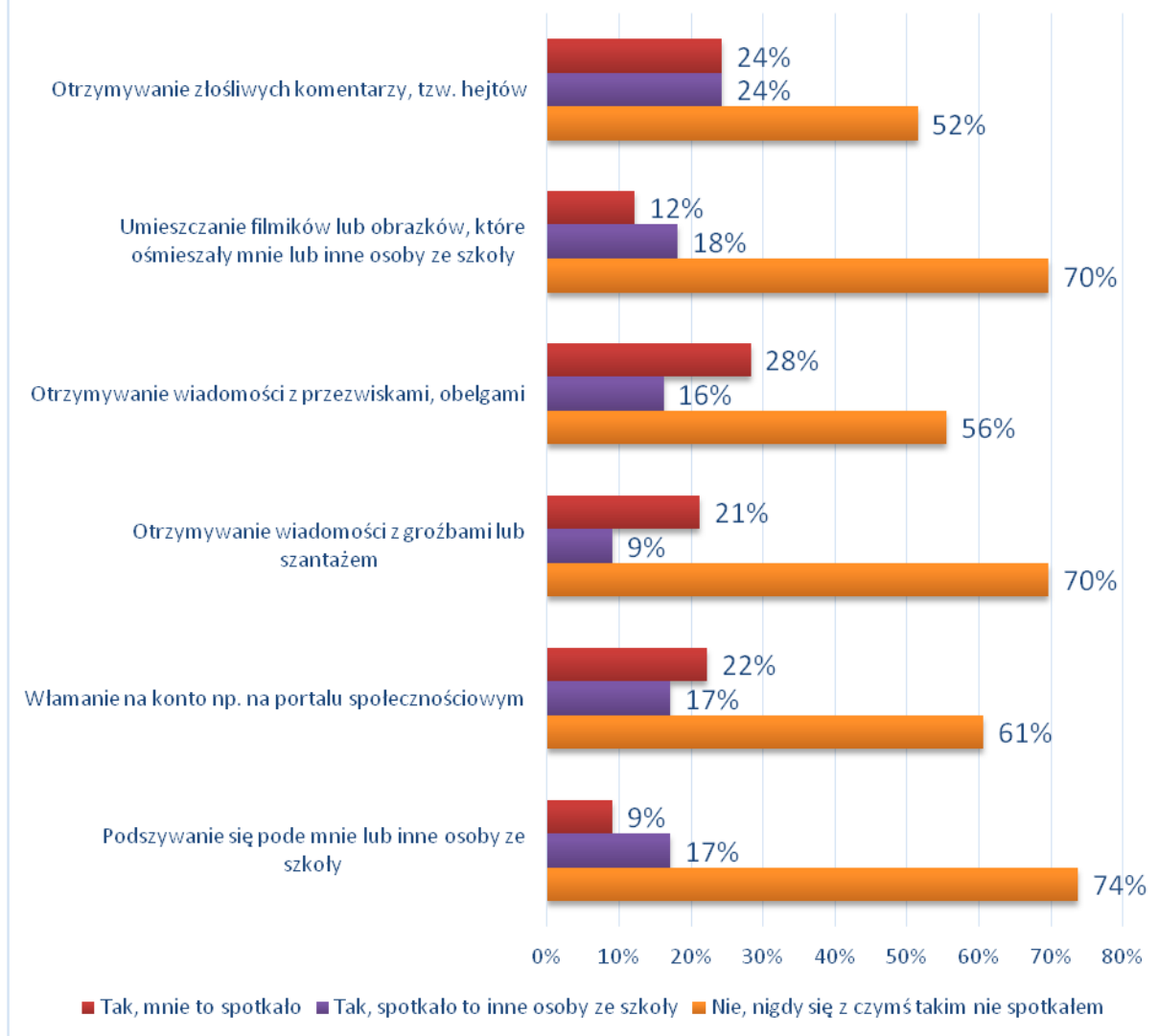
Styczność z cyberprzemocą - SP

Styczność z cyberprzemocą - GIM

Styczność z cyberprzemocą - PONADGIM

4.6. PODSUMOWANIE BADAŃ

DOROŚLI MIESZKAŃCY GMINY IŁOWO - OSADA

W perspektywie problemu przemocy w rodzinie wyniki badań są niepokojące, ponieważ 14% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie a aż 62% z nich podejrzewa, że tak się dzieje. Poziom wiedzy badanych na temat, gdzie mogą udać się osoby, które potrzebują pomocy w przypadku doświadczenia przemocy jest dość niska. Tylko 28% badanych deklaruje, że wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Dodatkowo, aż łącznie 66% mieszkańców gminy Iłowo-Osada jest skłonny myśleć schematycznie o przemocy w rodzinie. Ponad połowa badanych zgadza się ze stwierdzeniem, że przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego. Uzależnienie od alkoholu oraz nierzadko towarzyszące mu zjawisko przemocy nie są uzależnione ani od wykształcenia ani od poziomu majątności osób, które znajdują się w ich centrum.

PODSUMOWANIE – DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNA

Badani uczniowie klas podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych czują się bezpiecznie w swojej szkole i klasie. Można również przyjąć, że poziom ich relacji rówieśniczych oraz z nauczycielami i rodzicami jest na zadowalającym poziomie. Dla przykładu bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami deklaruje 99% uczniów SP; 98% uczniów GIM – i 94% uczniów PONADGIM. Co więcej, łącznie 99% uczniów szkoły podstawowej, 80% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 77% młodzieży chciałoby lub raczej chciałoby podzielić się swoimi wątpliwościami z rodzicami. Z drugiej strony, część uczniów przyznaje, że codziennie (SP – 3%; GIM – 8%; PONADGIM – 10%), kilka razy w roku (SP – 20%; GIM – 16%; PONADGIM – 24%) doświadcza w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Dodatkowo, co ważne jest uwagi nauczycieli oraz pedagogów – 5% uczniów SP, 22% uczniów GIM i 38% uczniów PONADGIM. zadeklarowało, że w ich szkole jest obecny zwyczaj „chrztu” młodszych uczniów.

V. Cele Programu

Cele główny:

ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie w Łławie-Osadzie oraz zwiększenie skuteczności i jakości oddziaływań systemu pomocy interdyscyplinarnej wobec problemu przemocy w rodzinie.

cele szczegółowe:

- a) systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- b) podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
- c) wsparcie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- d) edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- e) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- f) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe programu realizowane będą poprzez:

a) Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy w rodzinie

Zadanie:

- Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie

Działania:

- Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów problemu przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, sądowe, Ośrodka Pomocy Społecznej, GKRPA, szkół, Ośrodka Terapii Uzależnień, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej)
- Przygotowywanie raportów o przemocy w rodzinie, zasobach środowiska lokalnego oraz potrzebach szkoleniowych
- Monitorowanie problematyki przemocy w rodzinie oraz udzielanej pomocy.

b) Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadanie:

- Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania:

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemy w rodzinie,
- zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemy w rodzinie,
- udział w działaniach edukacyjno – informacyjnych.

c) Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą

Zadanie:

- Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemy w rodzinie

Działania:

- nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu województwa warmińsko-mazurskiego i ościennych województw zapewniającymi schronienie ofiarom przemy,
- udzielanie świadczeń pieniężnych

Zadanie:

- Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemy

Działania:

- dostosowywanie różnych form wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w zależności od zdiagnozowanych potrzeb,
- zwiększenie efektywności oddziaływań interdyscyplinarnych na rzecz osób dotkniętych przemocą,
- prowadzenie pracy socjalnej,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,
- edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw

Zadanie:

- Łagodzenie następstw zjawiska przemy domowej

Działania:

- organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i ofiar dotkniętych przemocą (w miarę potrzeb)

d) Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie

Zadanie:

- Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemy w rodzinie

Działania:

- podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemy w rodzinie,
- prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki,
- organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemy w rodzinie

e) Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań

Zadanie:

- Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania:

- uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, (szkolenia wspólne i resortowe),
- organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu
- wdrażanie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą i stosującymi przemoc w formie superwizji, coachingu.

f) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc

Zadanie:

- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie

Działania:

- kierowanie osób do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy
- upowszechnianie informacji w lokalnym społeczeństwie na temat programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy
- organizowanie grup wsparcia dla osób stosujących przemoc

VI. Adresaci Programu

Adresatami programu są:

- 1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- 3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą

VII. Realizatorzy Programu

- 1) Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 3) Komenda Powiatowa Policji w Działdowie,
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) Placówki oświatowe,
- 6) Świetlica Socjoterapeutyczna w Iłowie-Osadzie,
- 7) Świetlice wiejskie,
- 8) Służba zdrowia.

VIII. Spodziewane efekty

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- 2) Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Iłowo-Osada,
- 3) Zwiększenie skuteczności działań,
- 4) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

IX. Monitorowanie Programu

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowie-Osadzie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu. Ostateczne efekty podsumowane zostaną w raporcie po zakończeniu jego realizacji. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
2. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
5. Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”
6. Liczba ofiar przemocy w rodzinie,
7. Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
8. Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie

X. Źródła finansowania Programu

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

- 1) budżetu państwa,
- 2) budżetu miasta,
- 3) funduszy unijnych oraz innych mechanizmów finansowych,
- 4) budżetów organizacji pozarządowych,
- 5) z innych źródeł (np. darowizny).

XI. Podsumowanie

W dalszym ciągu należy kontynuować działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizować zadania zawarte w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Należy także rozpoznawać potrzeby osób uwięzionych w przemoc oraz środowisk profesjonalistów i wspierać osoby bezpośrednio pomagające doznającym i stosującym przemoc. Szczególne znaczenie ma rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dające gwarancję skuteczności podejmowanych działań w przeciwdziałaniu zjawisku przemocy i ochronie ofiar przemocy.

Realizowanie zadań zawartych w prezentowanym Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2019-2023 przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która jest konieczna aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy.